

Sygn. akt VI U 146/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2013 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: P. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 5 grudnia 2012 r., (...)

w sprawie: P. L.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu P. L. prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2012 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 146/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu P. L. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia w następujących okresach:

-od dnia (...) Fabryce (...) do M. Rolniczych (...) w P., bowiem za ten okres pracy ubezpieczonemu nie zostało wystawione świadectwo pracy w warunkach szczególnych,

-16 sierpnia 1983 roku do dnia 23 lutego 1991 roku w Spółdzielczym Przedsiębiorstwie (...) z uwagi na brak informacji, czy przedsiębiorstwo to jest następcą prawnym Spółdzielni Kółek Rolniczych, nadto w wystawionym świadectwie pracy nie podano charakteru pracy ściśle według przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku,

-od dnia 22 maja 1991 roku do dnia 7 maja 1994 roku w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o., bowiem na świadectwie pracy w warunkach szczególnych nie podano charakteru pracy ściśle według przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku,

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony P. L. (ur. dnia (...)), dnia

(...)złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 26 lat i 1 miesiąca w tym okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 3 lat, 2 miesięcy i 7 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

-okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność, czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego w okresach zakwestionowanych przez pozwany organ rentowy.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony P. L. w okresie od (...)był zatrudniony w Fabryce (...) do M. Rolniczych (...) w P.. Ubezpieczony pracował na wydziale głównego mechanika i spawał rurociągi centralnego ogrzewania w wypadku zaistniałej awarii. Za pomocą spawania ubezpieczony naprawiał maszyny takie jak tokarki, wyciągi do zsyłu węgla. Zakład w którym pracował ubezpieczony zajmował się produkcją części i odlewów do maszyn rolniczych służących do przerobu lnu i konopi. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych . Z tytułu warunków pracy otrzymywał posiłki regeneracyjne.

W okresie od dnia16 sierpnia 1983 roku do dnia 23 lutego 1991ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w P.. Ubezpieczony pracował jako kierowca ciągnika. W okresie letnim wykonywał wszelkie prace polowe, w okresie jesienno- zimowym zajmował się transportem żwiru i kruszywa oraz odśnieżaniem dróg. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

W okresie od dnia22 maja 1991 roku do dnia 7 maja 1994 ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)

(...) spółka z o.o. w I.. Ubezpieczony pracował jako spawacz, zajmował się spawaniem instalacji centralnego ogrzewania na budowach, były do budowy budynków oraz supermarketów w I.. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

-dowód: zeznania świadków: J. B. (...)akt sądowych, J. R. (1) (...) akt sądowych, J. R. (2) (...) akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w. „, A. „, S. z. o. oraz Spółdzielni Kółek Rolniczych w P. k. 21, 16 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego (...)akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego za wiarygodne. Świadczenie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez niego pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, dodatkowo ich zeznania dotyczące zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresów zatrudnienia ubezpieczonego. Podkreślić przy tym należy, iż ubezpieczony uprawnienia spawacza posiadał od 1973 roku, co zostało potwierdzone wpisami w okazanej przez niego książeczce spawacza.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi

środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania ubezpieczonego, świadków oraz dowody składające się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w/w okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale XIV poz. 12(-prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym) oraz w dziale VIII poz. 3(prace kierowców ciągników i kombajnów lub pojazdów gąsienicowych) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w P. oraz w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) spółka z o.o. w I. przedłożył wprawdzie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które to świadectwa z uwagi na wymagania formalne zostało zakwestionowane przez pozwanego. Za okres zatrudnienia w Fabryce (...) do M. Rolniczych (...) w P. ubezpieczony wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie przedłożył.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek